

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>A tagállamok rendes bíróságai Jäsenvaltioiden yleiset tuomioistuimet

Románia

Tällä sivulla kerrotaan Romanian yleisistä tuomioistuimista.

Romanian tuomioistuinjärjestelmä – johdantoa

Seuraavassa esitetään Romanian tuomioistuinjärjestelmän rakenne.

Tuomioistuimet ja syyttäjänvirastot

Taso 1

Alueelliset tuomioistuimet (176)

Syyttäjänvirastot

Taso 2

Alioikeudet (42)

Eritystuomioistuimet (3)

Alaikäisiä ja perheitä koskevia asioita käsittelevä alioikeus (1)

Syyttäjänvirastot

Taso 3

Muutoksenhakutuomioistuimet (15)

Syyttäjänvirastot

Taso 4

Korkein oikeus

Syyttäjänvirasto

Romanian tuomioistuinjärjestelmään kuuluvat korkein oikeus ja muut tuomioistuimet.

Tuomioistuimet

Korkein oikeus (*Înalta Curte de Casație și Justiție*)

Korkein oikeus on Romanian ylin oikeusaste. Se on ainoa lainkäyttöelin, jolla on valta varmistaa, että muut tuomioistuimet tulkitsevat ja soveltavat lakia yhtenäisellä tavalla. Erityisesti tähän tavoitteeseen pyritään nk. lainkäytöllisiin syihin perustuvalla muutoksenhauulla.

Korkeimmassa oikeudessa on neljä osastoa, joilla kaikilla on oma toimivaltansa:

ensimmäinen yksityisoikeudellinen osasto

toinen yksityisoikeudellinen osasto

rikosoikeudellinen osasto

hallinto- ja vero-oikeudellinen osasto.

Korkeimman oikeuden toimintarakenteita, joilla on oma toimivaltansa, ovat myös neljä nk. viiden tuomarin kokoonpanoa, täysistunto, lainkäytöllisiin syihin perustuvia muutoksenhakuja käsittelevä jaosto sekä tiettyjä oikeudellisia kysymyksiä selvittävä jaosto.

Korkeimman oikeuden ensimmäinen ja toinen yksityisoikeudellinen osasto sekä hallinto- ja vero-oikeudellinen osasto käsittelevät muutoksenhakutuomioistuinten tekemiä ja muita päätöksiä laissa säädetyllä tavalla. Ne käsittelevät myös muutoksenhakuja muihin kuin lainvoimaisiin tuomioihin tai mihin tahansa oikeuden päätöksiin, joihin ei voi hakea muutosta muilla keinoin tai joiden käsittely muutoksenhakutuomioistuimessa on keskeytynyt.

Korkeimman oikeuden rikosoikeudellinen osasto käsittelee

ensimmäisenä oikeusasteena laissa tarkoitetut menettelyt ja kanteet, jotka on laissa osoitettu korkeimman oikeuden toimivaltaan kuuluviksi

Korkeimman oikeuden rikosoikeudellinen osasto käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena valtiopetokseen liittyvät rikokset, senaatin, edustajainhuoneen ja Euroopan parlamentin romanialaisten jäsenten tekemät rikokset, hallituksen jäsenten, perustuslakituomioistuimen tuomareiden, ylimmän tuomarineuvoston jäsenten, korkeimman oikeuden tuomareiden sekä korkeimman oikeuden yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjien tekemät rikokset.

muutoksenhaut päätöksiin, joita muutoksenhakutuomioistuimet ja sotilasmuutoksenhakutuomioistuin ovat tehneet rikosasioissa ensimmäisenä oikeusasteena muutoksenhaut päätöksiin, joita muutoksenhakutuomioistuimet, sotilasmuutoksenhakutuomioistuin ja korkeimman oikeuden rikosoikeudellinen osasto ovat ensimmäisenä oikeusasteena tehneet rikosasioissa muutoksenhakutuomioistuimena

muutoksenhaut muihin kuin lainvoimaisiin tuomioihin tai mihin tahansa oikeuden päätöksiin, joihin ei voi hakea muutosta muilla keinoin tai joiden käsittely muutoksenhakutuomioistuimessa on keskeytynyt

muutoksenhaut rikosasioita koskeviin päätöksiin laissa säädetyllä tavalla

ennakkoratkaisupyynnöt, joilla pyydetään selvennystä tiettyihin oikeudellisiin näkökohtiin

toimivaltaristiriidat, joissa sillä on ylemmän yleisen tuomioistuimen asema riidanalaisiin tuomioistuihin nähden

toimivaltaisen muutoksenhakutuomioistuimen tekemät siirtopyynnöt toiseen muutoksenhakutuomioistuimeen

muut laissa säädetty tapaukset.

Viiden tuomarin kokoonpanot

Lain nro 304/2004, sellaisena kuin se on julkaistuna uudelleen, muutettuna ja täydennettynä, 24 §:ssä säädetään, että viiden tuomarin kokoonpanot ratkaisevat muutoksenhaut päätöksiin, jotka korkeimman oikeuden rikosoikeudellinen osasto on tehnyt ensimmäisenä oikeusasteena, valitukset viiden tuomarin kokoonpanon muutoksenhakutuomioistuimena tekemistä päätöksistä alkuperäisen muutoksenhaun jälkeen, muutoksenhaut ratkaisuihin, jotka korkeimman oikeuden rikosoikeudellinen osasto on antanut ensimmäisenä oikeusasteena, laissa tarkoitetut kurinpidolliset ja muut asiat, jotka on laissa osoitettu korkeimman oikeuden toimivaltaan kuuluviksi, sekä muutoksenhaut toisen viiden tuomarin kokoonpanon antamiin päätöksiin, joilla on hylätty siirtopyynnöt perustuslakituomioistuimeen. Lain nro 317/2004, sellaisena kuin se on julkaistuna uudelleen, 51 §:n 3 momentin mukaan viiden tuomarin kokoonpano ratkaisee muutoksenhaut kurinpidollisissa asioissa, joissa ylin tuomarineuvosto on antanut tuomion.

Korkein oikeus kokoontuu täysistuntoon

ratkaisemaan muutoksenhakuja, jotka koskevat korkeimman oikeuden oikeuskäytännön muuttamista kuulemaan perustuslakituomioistuinta ennen lakien saattamista virallisesti voimaan sen varmistamiseksi, että lait ovat perustuslain mukaisia.

Muutoksenhakutuomioistuin (*Curtea de apel*)

Romanian **muutoksenhakutuomioistuin**ia johtaa presidentti, jonka apuna voi olla yksi varapresidentti tai kaksi varapresidenttiä.

Muutoksenhakutuomioistuimissa toimii jaostoja tai kokoonpanoja, jotka ovat erikoistuneet seuraaviin kysymyksiin:

yksityisoikeudelliset asiat

rikosoikeudelliset asiat

alaikäisiä koskevat ja perheoikeudelliset asiat

hallinto- ja veroasiat

työoikeudelliset ja sosiaaliturvaan, yrityksiin, kauppakisteriin, maksukyvttömyyteen, sääntöjenvastaiseen kilpailuun tai muihin aloihin liittyvät asiat meri- ja sisävesiliikenteeseen liittyvät asiat.

Romanian 15 muutoksenhakutuomioistuinta ovat oikeushenkilöitä ja niistä jokainen kattaa useiden (noin kolmen) alioikeuden oikeudenkäyttöalueen.

Muutoksenhakutuomioistuimet käsittelevät seuraavia yksityisoikeudellisia asioita

ensimmäisenä oikeusasteena: hallinto- ja veroasioihin liittyvät riita-asiat erityislakien nojalla,

muutoksenhakutuomioistuimena: valitukset alioikeuksien ensimmäisenä oikeusasteena tekemistä päätöksistä,

korkeamman asteen muutoksenhakutuomioistuimena: muutoksenhaut alioikeuksien muutoksenhakutuomioistuimina tekemistä päätöksistä tai alioikeuksien ensimmäisenä oikeusasteena tekemistä päätöksistä, joihin lain mukaan ei voi hakea muutosta, sekä kaikki muut laissa nimenomaisesti säädettyt asiat.

Muutoksenhakutuomioistuimet käsittelevät seuraavia rikosoikeudellisia asioita

ensimmäisenä oikeusasteena:

rikoslain 394–397 §:ssä, 399–412 §:ssä ja 438–445 §:ssä mainitut rikokset

erityislaeissa mainitut rikokset Romanian kansallista turvallisuutta vastaan

alueellisten tuomioistuinten ja alioikeuksien tuomarien ja näiden tuomioistuinten yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen syyttäjien tekemät rikokset

tilintarkastustuomioistuimen lakimiesten, notaarien, haastemiesten tai varainhoidon valvojen sekä ulkopuolisten julkisten tilintarkastajien tekemät rikokset

laissa määritellyllä tavalla järjestäytyneiden uskontokuntien johtajien ja muiden korkea-arvoisten uskonnollisten henkilöiden, jotka ovat arvoltaan vähintään piispoja tai vastaavia, tekemät rikokset

korkeimman oikeuden avustavien tuomareiden, muutoksenhakutuomioistuinten ja sotilasmuutoksenhakutuomioistuimen tuomareiden sekä näiden

tuomioistuinten yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen syyttäjien tekemät rikokset

tilintarkastustuomioistuimen jäsenten, Romanian lainsäädäntöneuvoston puheenjohtajan, Romanian oikeusasiamiehen, apulaisoikeusasiamiesten ja

kvestoreiden tekemät rikokset

siirtopyynnöt toiselle lainkäyttöalueelle laissa tarkoitetun mukaisesti.

muutoksenhakutuomioistuimena: muutoksenhaut alueellisten tuomioistuinten ja alioikeuksien ensimmäisenä oikeusasteena tekemiin rikosasioita koskeviin päätöksiin

Muutoksenhakutuomioistuimet käsittelevät myös alioikeuksien välisiä, alueellisten tuomioistuinten ja alueellaan toimivien alioikeuksien välisiä tai eri alioikeuksien tuomiopiirissä mutta muutoksenhakutuomioistuimen alueella toimivien alueellisten tuomioistuinten välisiä **toimivaltariitoja**.

Lisäksi muutoksenhakutuomioistuimet tekevät ratkaisuja tuomittujen henkilöiden **luovutuspyynnöistä** tai ulkomaille siirtämistä koskevista pyynnöistä.

Alioikeus (*Tribunal*)

Romanian **42 alioikeutta** ovat oikeushenkilöitä ja toimivat piirikunnittain (*județ*). Alioikeuden toimivaltaan kuuluvat kaikki sen piirikunnan alueelliset tuomioistuimet, jossa alioikeus sijaitsee.

Alioikeuksissa toimii jaostoja tai kokoonpanoja, jotka ovat erikoistuneet seuraaviin asioihin:

yksityisoikeudelliset asiat

rikosoikeudelliset asiat

alaikäisiä koskevat ja perheoikeudelliset asiat

hallinto- ja veroasiat

työoikeudelliset ja sosiaaliturvaan, yrityksiin, kauppakisteriin, maksukyvttömyyteen, sääntöjenvastaiseen kilpailuun tai muihin aloihin liittyvät asiat meri- ja sisävesiliikenteeseen liittyvät asiat.

Alioikeus käsittelee seuraavia yksityisoikeudellisia asioita

ensimmäisenä oikeusasteena: kaikki kanteet, jotka eivät lain mukaan kuulu muiden tuomioistuinten toimivaltaan

muutoksenhakutuomioistuimena: muutoksenhaut alueellisten tuomioistuinten ensimmäisenä oikeusasteena tekemiin päätöksiin

korkeamman asteen muutoksenhakutuomioistuimena: muutoksenhaut alueellisten tuomioistuinten tekemistä päätöksistä, joihin lain mukaan ei voi hakea muutosta, sekä kaikki muut laissa nimenomaisesti säädettyt asiat.

Alioikeus käsittelee seuraavia rikosoikeudellisia asioita

ensimmäisenä oikeusasteena:

henkirikokset, ruumiilliseen koskemattomuuteen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, yksilön vapauteen kohdistuvat rikokset, vakavat omaisuuden

vahingoittamiseen kohdistuvat rikokset, erittäin vakavia seurauksia aiheuttavat rikokset, maahanmuuttajiin kohdistuva ihmiskauppa, kidutus, korruptio ja

virkarikokset, valtionsalaisuuksien luovuttaminen, virkasalaisuuden rikkominen tai virkaan liittyvien julkaisemattomien tietojen luovuttaminen, varojen laitton

hankinta ja väärinkäyttö, ydinmateriaaleja tai muita radioaktiivisia aineita koskevien sääntöjen noudattamatta jättäminen, räjähteitä koskevien sääntöjen

noudattamatta jättäminen, immuunikadon (aids) levittäminen, tietojärjestelmien ja tiedon turvallisuuteen ja eheyteen kohdistuvat rikokset, järjestäytyneen

rikollisryhmän perustaminen

rikokset, joiden tarkoitus on johtaa henkilön kuolemaan

rikokset, joista järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismirikosten tutkintaan keskittyvä osasto (*Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate*

Organizată) tai kansallinen korruptiontorjuntavirasto on asettanut syytteeseen, paitsi jos ne on laissa osoitettu ylempien oikeusasteiden toimivaltaan

kuuluviksi

veronkierron estämiseksi ja torjumiseksi annetun lain 241/2005, sellaisena kuin se on muutettuna, 9 §:ssä tarkoitetut rahanpesuun ja veronkiertoon liittyvät rikokset

muut sen toimivaltaan lain mukaan kuuluvat rikokset.

Lisäksi alioikeus käsittelee alueellaan toimivien alueellisten tuomioistuinten välisiä toimivaltariitoja sekä muita muutoksenhakuja alueellisten tuomioistuinten tekemiin päätöksiin lain määräämissä tapauksissa.

Alueellinen tuomioistuin (*Judecătoria*)

Alueelliset tuomioistuimet eivät ole oikeushenkilöitä. Ne toimivat piirikunnissa sekä Bukarestin kaupungissa.

Alueelliset tuomioistuimet käsittelevät yksityisoikeudellisissa asioissa pääasiassa seuraavia:

kanteet, jotka kuuluvat siviililain (*Codul civil*) mukaan holhous- ja perheasioista vastaavan tuomioistuimen toimivaltaan lukuun ottamatta asioita, joista laissa nimenomaisesti säädetään muutoin

kanteet, jotka liittyvät väestörekisteriin rekisteröitymiseen lain mukaisesti

kanteet, jotka liittyvät eri henkilöiden omistamien monikerroksisten rakennusten, asuntojen tai tilojen hallinnointiin tai tarvittaessa omistajayhdistysten juridisiin suhteisiin luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa

häätokanteet

kanteet, joka koskevat yhteisiä muureja tai oja, rakennusten tai istutusten etäisyyttä, kulkuoikeutta, rasiitteita ja kaikkia muita laissa säädettyjä

omistusoikeuteen vaikuttavia rajoitteita, joista osapuolet ovat sopineet keskenään tai jotka on asetettu oikeusteitse

omistusrajojen siirtämistä ja määrittämistä koskevat kanteet

haltijuuteen liittyvät kanteet

muiden kuin rahamääräisten vaatimusten hoitamiseen tai hoitamatta jättämiseen liittyvät kanteet riippumatta siitä, perustuvatko ne sopimuksiin, lukuun ottamatta kysymyksiä, jotka lain mukaan kuuluvat muiden tuomioistuinten toimivaltaan

henkilön kuolleeksi julistamista koskevat kanteet

omaisuudenjakoon liittyvät kanteet riippumatta omaisuuden arvosta

perintöasioihin liittyvät kanteet riippumatta omaisuuden arvosta

oikeudettomaan hallintaan liittyvät kanteet riippumatta omaisuuden arvosta

maanomistukseen liittyvät kanteet, lukuun ottamatta kanteita, jotka erityislain mukaan kuuluvat muiden tuomioistuinten toimivaltaan

muut kanteet, joiden kohde on mitattavissa rahana (enintään 200 000 leuta) riippumatta siitä, ovatko osapuolet ammatinharjoittajia.

Lisäksi alueellisissa tuomioistuimissa käsitellään muutoksenhakuja tuomiovaltaa käyttävien paikallisten hallintoviranomaisten ja muiden elinten päätöksiin

laissa säädettyissä tilanteissa ja muita kanteita, jotka kuuluvat lain nojalla niiden toimivaltaan.

Alueelliset tuomioistuimet käsittelevät rikosoikeudellisista asioista pääasiassa seuraavia:

yleisesti kaikenlaiset rikokset lukuun ottamatta niitä, joiden ensimmäinen oikeusaste on lain mukaan alioikeus, muutoksenhakutuomioistuin tai korkein oikeus.

Ajantasaista tietoa tuomioistuinten toiminnasta saa [Romanian oikeusministeriön ylläpitämästä tuomioistuinportaalista](#).

Oikeudelliset tietokannat

Seuraavat oikeudelliset tietokannat ovat käytettävissä verkossa:

Korkeimman oikeuden oikeuskäytäntö julkaistaan tuomioistuimen omalla [verkkosivustolla](#).

Tuomioistuimet julkaisevat yhteenvetoja päätöksistään tuomioistuinten portaalissa. Ks. esimerkiksi

[yhteenvedot Bukarestin muutoksenhakutuomioistuimen päätöksistä](#).

Romanian lainsäädäntöneuvosto hallinnoi [Romanian tuomioistuinten oikeuskäytäntöä koskevaa sivua](#).

Päivitetty viimeksi: 24/02/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.